

Arbeidsmarktflits

De industrie, een vaste waarde

12 December 2005

De Belgische werkgelegenheid heeft het goed gedaan in 2004. Er kwamen maar liefst 47 000 jobs bij (+1,5%). De sterkste motoren achter deze werkgelegenheidsgroei vinden we in de *ondernemingsdiensten* (uitzendarbeid, boekhoud- en adviesbureaus,...) en de social profit. Deze sectoren zorgden in 2004 voor bijna 38 000 jobs, 80% van de bijgekomen werkgelegenheid. De sectoren profiteerden niet enkel van de gunstige economische omgeving maar ook van de invoering van het stelsel van dienstencheques. Schattingen spreken van 15 000 à 18 000 banen in dit stelsel. Verder kon de werkgelegenheid in de social profit, net als vorige jaren, van de Sociale Maribel-lastenverlaging genieten. Maar ook de andere sectoren hebben goed gepresteerd in 2004. De industrie, die al enkele jaren met een afkalvende werkgelegenheid te maken heeft, kon het jobverlies vorig jaar tot een minimum beperken.

Het aantal jobs in de industrie mag dan al jaar na jaar in aantal afnemen, nog steeds wordt meer dan een vierde van de Vlaamse jobs in de secundaire sector uitgevoerd (26,2%). Volgens de oorsprongsbenadering, die nagaat welke sector aan de oorsprong van een job ligt, wordt het belang van de industrie voor de werkgelegenheid nog duidelijker: meer dan 30% van de Vlaamse werkgelegenheid vindt haar oorsprong in de secundaire sector. De uitbestedingstendens, waarbij bedrijven zich op hun kernactiviteit concentreren en hun nevenactiviteiten uitbesteden (vaak aan dienstverlenende bedrijven), is er de oorzaak van dat jobs die vroeger tot de industriële bedrijven werden gerekend, nu terug te vinden zijn in de dienstensectoren. In deze dienstensectoren zien we bijgevolg het spiegelbeeld van de secundaire sector. De tertiaire sector omvat 40% van de Vlaamse werkgelegenheid volgens de klassieke telling, een stuk meer dan de 34% volgens de oorsprongsbenadering.

Tabel. De werkgelegenheid naar sector volgens de klassieke en de oorsprongsbenadering (Vlaams Gewest; 31 december 2003)

	Klassieke benadering		Oorsprongsbenadering	
	(n)	(%)	(n)	(%)
Totaal primaire sector	60 500	2,5	24 300	1,0
Totaal secundaire sector	625 500	26,2	759 500	31,8
<i>Waarvan</i>				
Vervaardiging van dranken, voeding en tabak	81 600	3,4	140 700	5,9
Chemische nijverheid	51 600	2,2	80 800	3,4
Metallurgie en metaalindustrie	182 400	7,6	237 200	9,9
Totaal tertiaire sector	971 700	40,7	823 700	34,5
<i>Waarvan</i>				
Groot- en kleinhandel, garage en verhuur	386 100	16,2	401 700	16,8
Vervoer en vervoersondersteuning	119 100	5,0	110 200	4,6
Ondernemingsdiensten	190 700	8,0	50 200	2,1
Totaal quartaire sector	729 600	30,6	779 900	32,7
Totaal	2 388 300	100	2 388 300	100

Bron: RSZ gedecentraliseerd, RSVZ, Federaal Planbureau (Bewerking Steunpunt WAV)

Bijvoorbeeld. De *voedingssector* is een van de sectoren met een groot verschil tussen de klassieke en de oorsprongsbenadering. De sector staat voor 81 600 klassieke jobs, of 3,4% van de totale werkgelegenheid. Volgens de oorsprongstelling omvat de sector 140 700 jobs, 5,9% van de werkgelegenheid. De helft van die 140 700 jobs wordt effectief in de sector zelf uitgevoerd. Daarnaast creëert de voeding meer dan 32 000 jobs in de primaire sector. De diepvriesgroentenproducent die zijn groenten bij de boer haalt is hier een illustratie van. Ook de tertiaire sector pikt een graantje van de jobcreatie mee en heeft zo'n 30 000 jobs aan de voedingsnijverheid te danken. De opvallendste subsectoren zijn de *handel* (11 000 jobs) en de *ondernemingsdiensten* (12 000 jobs). Als de producent z'n diepvriesgroenten bij de consument wil krijgen, moet hij natuurlijk gebruik maken van het distributienetwerk. Het belang van de ondernemingsdiensten is te verklaren vanuit de uitbestedingstendens: boekhouding, bedrijfsadvies, juridische bijstand, ... zijn typische activiteiten die door de ondernemingen worden overgelaten aan gespecialiseerde bureaus.

Ook bij de *metaalsector* is er een groot verschil tussen de beide benaderingen (182 400 klassieke jobs tegenover 237 200 oorsprongsjobs). Het belang van de sector neemt op die manier toe van 7,6% naar net geen 10% van de Vlaamse werkgelegenheid. Opnieuw komen de jobs vooral de handel en ondernemingsdiensten ten goede. De metaal creëert 25 000 jobs in de *ondernemingsdiensten*, 22 000 jobs in de *handel* en 8 500 jobs in de *vervoerssector*.

In de dienstensector vinden we het complementaire plaatje. Het meest treffende voorbeeld zijn de *ondernemingsdiensten*, met onder meer de boekhoud- en adviesbureaus en de selectie- en uitzendkantoren. Deze sector is in zeer sterke mate op andere bedrijven gericht en heeft een aanzienlijk gewicht in de klassieke telling (190 700 jobs). Volgens de oorsprongstelling moeten maar liefst 70 000 jobs hiervan aan de secundaire sectoren worden toegewezen. De ondernemingsdiensten staan natuurlijk ook ten dienste van andere dienstverlenende bedrijven. Zo

vinden bijna 33 000 jobs in de ondernemingsdiensten hun oorsprong in de *handel*. Volgens de oorsprongsbenadering vallen de ondernemingsdiensten terug op niet meer dan 50 200 jobs, slechts een vierde van de werkgelegenheid volgens de klassieke benadering.

Meer info over de Vlaamse werkgelegenheid en de intersectorale samenhang vindt u hoofdstuk 5 '[De ene job herbergt de andere](#)' in het Jaarboek over de arbeidsmarkt in Vlaanderen, editie 2005.